

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De pestilente morbo. Caput XXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

est paucos admodum in vrbe remanere eosque, vel ætate ex acta esse, vel tenera & immatura (quippe omnes, qui firma fuere ætate & robusta, è medio sublati erant) pro certo nouit illud miraculum à sancto martyre editum: & propterea metu percussus, admiratusque Christianorum fidem, dominum reuertitur: quem ferunt sub extremum ætatis tempus, diuino regenerationis lauacio tintillum fuisse.

De pestilente morbo. Caput XVII.

AM venio narratus historiam nūnquam antea memo triæ proditam de morbo, qui quinquaginta duos annos inter homines grassatus est, & ita inualuit, ut vniuersum orbem terrarum depasceretur. Nam biennio post Antiochiam à Persis captam, pestifer morbus in eam inuasisse dicitur, in nonnullis rebus ei, qui à Thucidide describitur persimilis, in alijs quibusdam, ab eo multum discrepat: initium cœpit in Aethiopia, sicut & ille, qui à Thucydide commemoratur, orbemque terrarum vniuersum, deinceps ἀ μοισεων peragrauit: neque quisquam mortalium fuit, qui eius effusio gerit contagionem. Ac nonnullas vrbes usque eo opprimebat, quoad eas omnibus suis habitatoribus orbasset: cū alijs autem, quas fortè occupauit, lenius egit & mitius. Neque certo definitoqué tempore grassari cœpit, neque rursus cum grassaretur, simili ratione & modo desist: quippe nonnulla loca ineunte hyeme, alia sub finem veris, media ætate quædam, alia autumno progrediente occupauit: & quibusdam in locis cum partem vrbis attigisset, reliquias deseruit. Ac non raro licebat videre in ciuitate morbo illo laborante, quasdam familias prorsus extintas: interdum vero una & altera familia interempta, reliquias urbem integrum incolumenque mansisse. Quinetiam familiæ, quæ integræ manserunt, sicut accurata obseruatione comperimus, sequentianno sole morbo vexabantur. Atque quod est omnium maximè mirandum, si qui fortè vrbes infectas incolentes ad alia loca, quæ morbus minime inuaserat, demigrarent, illi soli morbo opprimebantur, licet ex ciuitatibus infectis ad alias integras se, quod vitæ consulerent, transtulissent. Atque hæc quidem calamitas

Oo 2 atis

EVAGR. HISTORIÆ

ratis circulorum conuersionibus, quos ἐπινεμόσας vo-
cant, sæpe tum in vrbes, tum in alia loca peruersit: sed tamen
maxima omnium pernicies secundo anno circuli, qui spa-
tium quindecim annorum complectitur, in homines perla-
pſa est: adeo vt me, qui ista literis prodo (placet enim ea e-
tiam historiæ attexere, vt res, quarum aliæ alijs appositæ
conueniunt, coniungam) me inquam dum scholas adhuc
frequentarem, in initio huius contagionis abscessus illi,
qui in inguine dasci solent, occuparent. Accidit quoque,
vt morbo isto varijs grassante modis, tum complures ex li-
beris meis, tum coniugem, tum permultos cognatos partim
in vrbe, partim in agris degentes amitterem, prout circuli
ἐπινεμόσεων calamitates istas mihi distribuerant. Cum au-
tem ista scriberem, quinquagesimo octauo anno scilicet æ-
tatis, non biennio antè, morbus iste quater Antiochiā occu-
pauerat: ac cū iā quart⁹ ad initio circulus dilapsus esset, p̄r-
ter liberos, quos supra posui, filiā p̄tētra & nepotē perdi-
di. Morbus verò iste, ex varijs morborum generibus com-
positus fuit. Nam in nonnullis hominibus à capite pri-
mum exorsus, oculos cruentos, vultumq; tumidum redi-
dit: deinde in guttur delapsus est, & quemcunq; occu-
parit, è medio sustulit. Alijs fluxus alui contigit: quibusdā
abscessus in inguine exorti, indeq; febres in primis ardētes,
adeo vt biduo, ad summum triduo mortem obirent, perin-
de tum animo, tum corpore affecti, atque illi, quibus nihil
mali accidisset. Alij de mentis statu deturbati, vitam edide-
re: quinetiam carbunculi è carne erumpentes multos extin-
xere. Euenit etiam interdum vt qui semel atque iterum hoc
morbo correpti, euasissent, rursus eodem oppessi, interierēt.
Quod autem ad rationem morbi contrahendi attinet, ea sa-
nè tam varia fuit, vt nulla possit oratione explicari. Nam
alijs solum vnā versando, pariterq; vitam degendo fuere in-
fecti. Alij tangendo duntaxat, & in eandem domum ingre-
diendo: alijs in foro: non pauci, qui ex vrribus cōtagione in-
fectis fugientes, integri manebant, sanis & valentibus mot-
bum impertierunt. Alij qui cum ægrotantibus versabantur,
& non modo ægros, sed etiam mortuos attingebant, nō om-
nino in morbum inciderunt. Alij, quibus tametsi propter li-
bero-

Souēw
res.

berorum, aut necessariorum iteritum, in optatis fuit, morte
occumbere, & maximè ob hanc causam se agrotantibus ad
misciuer, tamen perinde ac si morbus eorum aduersaretur
voluntati, neutiquam eo occupati sunt. Morbus autem, vt
ante à me dictum est, totum orbem terrarum iam ad spa-
tium quinquaginta duorum annorum depastus est, omnes- Philofra
que morbos, qui vñquam extitissent, longè superauit. Phi- tus diu
lostratus autem demiratur pestem quæ sua ætate viguit, ad ante huc
quindecim annos continuatam esse. Verùm quæ futura mōrbūs
sunt hominibus incerta sunt & incognita, eoque volun- vixit, &
tur, quo Deo, qui & causas rerum, & quorsum tendant, co- ei proptè
gnoscit, visum est. At iam eo redeamus, vnde deflexit ora- rea fuit
to, & cæteras res gestas Iustiniani deinceps persequamur. incogni
tus. Idcir
co magis
miratur
pestem il
lam sui
temporis.
quod si
huc mor
bum vi-
disset, nō
fuisset
eā pestē
tantope
re mira
tus. Sed
quæ futu
ra sunt,
cuique i-
gnota
sunt.

*De inexplebili Iustiniani pecuniæ cupiditate.**Caput XXIX.*

IN Iustiniano verò tam inexplebilis fuit pecuniæ cupidi-
tas, & tam turpis atque adeo absurdæ rerum alienarum
appetitio, vt omnia subiectorum bona his, qui magistra-
tus administrabant, qui tributa colligebant, qui nulla de
causa insidias hominibus struere volebant, ob auri amorem
vendiderit. Complures, imò verò innumerabiles, qui mul-
ta bona possidebant, causa falsa commentitiaque conficta,
omnibus fortunis multauit. Quòd si quæ meretrix oculis
cupiditatis ad alicuius bona adjiciens, consuetudinem se
villam cum eo vel coniunctionem habuisse simuleret, statim
omnia iura ac leges, modò Iustinianum turpis lucri socium
constitueret, eius causa euersæ iacuerunt, facultatesque om-
nes illius, qui falso in crimè adductus era, fuerūt in eius do-
mum translatae. Erat porro tam largus in pecunia eroganda,
vti multa sancta & magnifica templa in multis locis extru-
eret, aliaque sacra ædificia, quibus tum viri, tum mulieres
& ætate tenera, & exacta, tum, qui varijs morbis vexaban-
tur, sedulo accurarentur, ædificaret, magnamq; seorsum col-
ligeret à suis pecuniarum vim, vnde ista pericerentur: alia
denique infinita exequeretur opera, quæ sane pia Deoque
accepta essent, si modò vel ille, vel alij, qui talia moluntur,